

หนองบัวลำภู

10 เทศกาลที่เกี่ยวข้อง

ถ้ำเระวิฬ

อ่างเก็บน้ำห้วยผาวัง

อุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ

บึงอุทยานภูพาน

พิพิธภัณฑ์หอยหิน 150 ล้านปี

ถ้ำเอราวัณ

สารบัญ

การเดินทาง	๗
สถานที่ท่องเที่ยว	๙
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู	๙
อำเภอสวรรคุดุหา	๑๙
อำเภอนาวัง	๒๑
อำเภอนากลาง	๒๔
อำเภอศรีบุญเรือง	๒๖
อำเภอโนนสัง	๒๘
เทศกาลงานประเพณี	๓๐
สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก	๓๒
ตัวอย่างรายการนำเที่ยว	๓๒
ข้อแนะนำในการท่องเที่ยว	๓๓
แผนที่	๓๔
หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ	๓๘

ตัวเมืองหนองบัวลำภู

หนองบัวลำภู

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ
แผ่นดินธรรมหลวงปู่ขาว เด่นสกาวถ้ำเอราวัณ นครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน

หนองบัวลำภู เป็นเมืองโบราณที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ในอดีตเรียกว่า นครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน ตามตำนานพระวอ พระตา เป็นผู้สร้างเมืองขึ้นในปี พ.ศ. ๒๓๐๒ และสร้างกำแพงเมืองขึ้นเพื่อป้องกันข้าศึก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ พระเจ้าสิริบุญสารแห่งเมืองเวียงจันทน์ ได้ส่งกองทัพมาปราบปรามพระวอ พระตา จึงได้อพยพผู้คนหนีไปพึ่งพระเจ้าองค์หลวงแห่งอาณาจักรล้านช้างจำปาสัก และสู้รบกันอยู่หลายปี ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๓๒๑ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้โปรดเกล้าให้เจ้าพระยาจักรียกกองทัพมาช่วยพระวอ พระตา ขับไล่ข้าศึกจนได้รับชัยชนะ จากนั้นปี พ.ศ. ๒๔๓๓ สมัยรัชกาลที่ ๔ ได้มีการจัดระเบียบการปกครองบ้านเมืองและเมืองนครเขื่อนขันธ์ได้ขึ้นอยู่กับเมืองหนองคาย เจ้าเมืองหนองคายจึงแต่งตั้งให้พระวิไชยคมกมุทเขตครองเมืองและเปลี่ยนชื่อเมืองใหม่ว่า “เมืองกมุทธาสัย” จนถึงปี พ.ศ. ๒๔๔๔ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “เมืองหนองบัวลุ่มภู” จนกลายเป็นหนองบัวลำภู ต่อมาถูกลดฐานะเป็นอำเภอหนองบัวลำภูขึ้นอยู่กับจังหวัดอุดรธานี และแยกมาเป็นจังหวัดที่ ๗๖ ของประเทศไทยในวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

จังหวัดหนองบัวลำภู มีพื้นที่ประมาณ ๓,๘๕๙ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๖ อำเภอ คือ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู อำเภอสุวรรณคูหา อำเภอนาวัง อำเภอนากลาง อำเภอศรีบุญเรือง และอำเภอโนนสัง

ระยะทางจากจังหวัดหนองบัวลำภูไปจังหวัดใกล้เคียง

จังหวัดอุดรธานี	๔๖	กิโลเมตร
จังหวัดขอนแก่น	๑๖๑	กิโลเมตร
จังหวัดเลย	๑๐๖	กิโลเมตร

ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภูไปอำเภอต่าง ๆ

อำเภอสุวรรณคูหา	๖๕	กิโลเมตร
อำเภอนาวัง	๔๒	กิโลเมตร
อำเภอนากลาง	๓๐	กิโลเมตร
อำเภอศรีบุญเรือง	๓๓	กิโลเมตร
อำเภอโนนสัง	๔๒	กิโลเมตร

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ถึงจังหวัดสระบุรี บริเวณกิโลเมตรที่ ๑๐๗ แยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ผ่านจังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ ผ่านอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ถึงจังหวัดหนองบัวลำภู รวมระยะทาง ๖๐๘ กิโลเมตร หรือเมื่อถึงจังหวัดขอนแก่นแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๑๐๙ (อำเภอน้ำพอง-เขื่อนอุบลรัตน์) เข้าอำเภอโนนสัง ถึงจังหวัดหนองบัวลำภู รวมระยะทาง ๕๗๗ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง มีรถโดยสารปรับอากาศออกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุจักร) ถนนกำแพงเพชร ๒ ไปจังหวัดหนองบัวลำภูทุกวัน สอบถามข้อมูลได้ที่

- บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. ๑๔๙๐, ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ สำนักงานหนองบัวลำภู โทร. ๐ ๔๒๓๖ ๐๖๔๖ หรือ www.transport.co.th
- บริษัท แอร์เมืองเลย จำกัด โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๐๑๔๒
- บริษัท หนองบัวลำภูเดินรถ จำกัด โทร. ๐ ๔๒๓๑ ๑๐๕๑

หรือสอบถามข้อมูลได้ที่ สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดหนองบัวลำภู โทร. ๐ ๔๒๓๑ ๒๓๙๐

พระอนุสาวรีย์และศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

รถไฟ มีขบวนรถไฟจากกรุงเทพฯ-อุดรธานี ทุกวัน จากนั้นใช้รถโดยสารประจำทางที่วิ่งระหว่างอุดรธานี-หนองบัวลำภู สอบถามข้อมูลได้ที่ หน่วยบริการเดินทาง การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. ๑๖๙๐, ๐ ๒๒๒๐ ๔๓๓๔, ๐ ๒๒๒๐ ๔๒๖๑ สถานีรถไฟอุดรธานี โทร. ๐ ๔๒๒๒ ๒๐๖๑ หรือ www.railway.co.th

เครื่องบิน มีเที่ยวบินไปลงที่สนามบินนานาชาติอุดรธานี ทุกวัน จากนั้นใช้รถโดยสารประจำทางที่วิ่งระหว่างอุดรธานี-หนองบัวลำภู สอบถามข้อมูลได้ที่ ทำอากาศยานนานาชาติอุดรธานี โทร. ๐ ๔๒๒๔ ๔๔๒๖ มีสายการบินเปิดให้บริการ ดังนี้

- บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๑๑๑๑ www.thaiairways.com

- สายการบิน ไทย ลีออนแอร์ โทร. ๐ ๒๕๒๕ ๙๙๙๙ www.lionairthai.com

- สายการบิน ไทย สมายล์ แอร์เวย์ โทร. ๑๑๘๑, ๐ ๒๑๑๘ ๘๘๘๘ www.thaismileair.com

- สายการบิน นกแอร์ โทร. ๑๓๑๘, ๐ ๒๙๐๐ ๙๙๕๕ www.nokair.com

- สายการบิน แอร์ เอเชีย โทร. ๐ ๒๕๑๕ ๙๙๙๙ www.airasia.com

การเดินทางภายในจังหวัดหนองบัวลำภู

มีรถสองแถวให้บริการวิ่งรอบตัวเมืองหนองบัวลำภู และไปยังอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัด ต้นทางออกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารหนองบัวลำภู

การเดินทางจากจังหวัดหนองบัวลำภูไปยังจังหวัดใกล้เคียง

มีรถโดยสารประจำทางและรถตู้โดยสารออกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารหนองบัวลำภูไปยังจังหวัดใกล้เคียง เช่น รถตู้สายหนองบัวลำภู-ขอนแก่น รถตู้สาย

หนองบัว

ชัยภูมิ-หนองคาย ซึ่งจะแวะจอดรับ-ส่งผู้โดยสารที่หนองบัวลำภูด้วย

สถานที่ท่องเที่ยว

อำเภอเมืองหนองบัวลำภู

พระอนุสาวรีย์และศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตั้งอยู่ริมหนองบัว ถนนพระนเรศวร ตำบลลำภู สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เสด็จยกกองทัพมาที่ตำบลหนองบัวลำภู เมื่อปี พ.ศ. ๒๑๑๗ เพื่อไปช่วยพระเจ้ากรุงหงสาวดี ที่กรุงศรีสัตนาคณหุต (เมืองเวียงจันทน์) เนื่องจากขณะนั้นไทยเป็นเมืองขึ้นของกรุงหงสาวดี แต่สมเด็จพระนเรศวรทรงพระประชวร พระเจ้ากรุงหงสาวดีจึงให้ยกทัพกลับกรุงศรีอยุธยา สถานที่ดังกล่าวตั้งอยู่ในบริเวณสวนสาธารณะริมหนองบัว หน้าที่ว่าการอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ในวันที่ ๒๕ มกราคม-

๓ กุมภาพันธ์ ของทุกปี ทางจังหวัดจะจัดให้มีงานเฉลิมฉลองและมีพิธีถวายสักการะบวงสรวงดวงพระวิญญาณของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

หนองบัว เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ อยู่บริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอหนองบัวลำภู เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวหนองบัวลำภู ด้านหลังของหนองบัวจะมองเห็นแนวเขาภูพานคำทอดยาวสวยงาม ด้านทิศตะวันตกจะมี **หอสองนาง** ชาวหนองบัวลำภูเชื่อว่าสองนางเป็นหลานสาวฝาแฝดของพระวอ พระตา ผู้ก่อตั้งเมืองหนองบัวลำภู ชื่อคำศรีและคำใส มีหน้าที่เฝ้าห้องยักษ์ที่มาจากนครเวียงจันทน์ไม่ให้ใครขโมยเอาไป

หอพระบาง วัดมหาชัย ตั้งอยู่บ้านห้วยเชียง ตำบลลำภู สร้างขึ้นแบบสถาปัตยกรรมแบบล้านช้าง เพื่อเป็นที่ประดิษฐาน **พระบาง** พระพุทธรูปปางห้ามสมุทร

พระบาง วัดมหาชัย

มี ๒ องค์คู่กัน และมีลักษณะเหมือนกันทั้ง ๒ องค์ องค์พระหล่อทอง สีตอกบวบ มีความสูงรวมฐาน ๑.๔๕ เมตร และมีอักษรจารึกอยู่ที่ฐานขององค์พระ บอกชื่อผู้สร้างและวันเดือนปีที่สร้างอ่านได้ความว่า “สังกาดไต้ร้อยแปดสิบห้าตัว ปีกาเมต เดือนยี่ แรม ๑๕ ค่ำ วันหก เม่อวานพ้อวานผัวเมียมีศรัทธาสร้างไว้โนพระศาสนา” เมื่อคำนวณดูตามปีแล้วคงสร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๖๖ นับเป็นพระพุทธรูปสำคัญคู่บ้านคู่เมืองหนองบัวลำภู โดยเมื่อถึงเทศกาลสงกรานต์ จะมีพิธีแห่พระบางรอบตัวเมืองหนองบัวลำภู เพื่อให้ประชาชนได้สรงน้ำและยังเป็นการขอฝนตามความเชื่อโบราณ นอกจากนี้ภายในวัดมหาชัยยังมี ไตร ๑๐๐ ปี เป็นหอไตรไม้สร้างอยู่กลางน้ำ สำหรับเก็บตำราใบลาน พระไตรปิฎกต่าง ๆ ตามภูมิปัญญาใน

การเก็บรักษาหอไตรไม้และใบลานเพื่อไม่ให้ปลวกทำลาย สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๐ ปัจจุบันมีอายุร้อยกว่าปีแล้ว

วัดศรีคุณเมือง ตั้งอยู่บ้านเหนือ ถนนวราชภักดิ์ ตำบลล้าภู เดิมชื่อ “วัดคนขุมน้ำออกบ่อ” เป็นวัดเก่าแก่ที่สร้างด้วยศิลปะสมัยขอมและละว้า ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นใบเสมาหินภูเขา มีพระอุโบสถอันเก่าแก่และยังมีพระพุทธรูปในสลูคือ “หลวงพ่พระไชยเชษฐา” เป็นพระพุทธรูปศิลปะล้านช้าง ประดิษฐานในพระธาตุ มีศิลปะคล้ายกับพระธาตุศรีสองรัก จังหวัดเลย สันนิษฐานว่าพระไชยเชษฐาธิราชทรงสร้างไว้ในช่วงเวลาเดียวกันกับวัดถ้ำสุวรรณคูหา ปัจจุบันทางวัดศรีคุณเมืองได้สร้างศาลาครอบพระธาตุไว้อีกชั้นหนึ่ง นอกจากนี้

วัดศรีคุณเมือง

ภายในวัดยังมีบ่อน้ำก่อด้วยอิฐขนาดเดียวกับกำแพงเมืองนครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ เมตร ลึกประมาณ ๕๐ เมตร มีน้ำใสสะอาดตลอดปี สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช เมื่อ พ.ศ. ๒๑๐๖ ถือเป็นบ่อน้ำคู่บ้านคูเมือง เวลามีพระราชพิธีและพิธีสำคัญจะนำน้ำจากบ่อแห่งนี้ไปใช้ อาทิ พระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา และพิธีเสกน้ำพระพุทธรูปมรดกศักดิ์สิทธิ์

ศาลหลักเมืองพระวอ พระตา ตั้งอยู่ตำบลลำภู ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่า พระวอและพระตา เป็นพี่น้องร่วมบิดา มารดาเดียวกัน และพระวอ พระตา ได้ถูกกองทัพพม่าและกองทัพเวียงจันทร์ปลิดชีพใน

สนามรบที่เมืองหนองบัวลำภูแห่งนี้ ศาลหลักเมืองจึงได้ก่อสร้างขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณ์และรำลึกถึงคุณงามความดีของพระวอพระตา ผู้มาสร้างบ้านแปงเมืองหนองบัวลำภู ลักษณะของศาลเป็นศาลาจัตุรมุขทรงไทยแบบภาคกลาง มีความวิจิตรงดงาม ศาลหลักเมืองได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘ สร้างเสร็จและประกอบพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๙

การเดินทาง จากตัวเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดอุดรธานี ผ่านห้างโลตัส และเลี้ยวซ้ายเข้าซอยชุมชนห้วยเชียง (สังเกตฝั่งตรงข้ามถนนทางขวามือจะเป็นอาคารราชพัสดุ

ศาลหลักเมืองพระวอ พระตา

และมีสะพานลอยคนข้าม) หลังจากเลี้ยวซ้ายเข้าซอย ไป ๑๐๐ เมตร จะพบศาลตั้งอยู่ทางซ้ายมือ

พิพิธภัณฑ์หอยหิน ๑๕๐ ล้านปีและไดโนเสาร์โนนทัน ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยเตือ ตำบลโนนทัน จัดแสดงเกี่ยวกับฟอสซิลหอยและฟอสซิลไดโนเสาร์อายุราว ๑๕๐ ล้านปี โดยแบ่งพื้นที่จัดแสดงออกเป็น ๖ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ส่วนต้อนรับ จัดแสดงครอบครัวไดโนเสาร์โนนทัน

ส่วนที่ ๒ ส่วนห้องจักรวาล จัดแสดงโมเดลเคลื่อนที่จำลองดวงอาทิตย์ และดวงดาวในระบบสุริยะ ประกอบด้วย ดวงอาทิตย์ล้อมรอบด้วยกลุ่มดาวเคราะห์บริวาร ได้แก่ ดาวพุธ ดาวศุกร์ โลก ดาว

อังคาร ดาวพฤหัสบดี ดาวเสาร์ ดาวยูเรนัส ดาวเนปจูน และดาวพลูโต

ส่วนที่ ๓ โลกแหล่งกำเนิดชีวิต ให้ความรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตบนโลก ทั้งพืชและสัตว์ รวมทั้งมนุษย์ ตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน

ส่วนที่ ๔ อามาจักรนักล้า ให้ความรู้เกี่ยวกับไดโนเสาร์ และฟอสซิลดึกดำบรรพ์ที่พบในประเทศไทย รวมถึงแสดงกระดูกไดโนเสาร์ที่ค้นพบ ณ บ้านห้วยเตือ ตำบลโนนทัน และแสดงหุ่นจำลองไดโนเสาร์ สยามโมไทรันนัส อีสานเอนซิล ขนาดสูง ๔ เมตร ยาว ๗ เมตร เคลื่อนไหวได้

ส่วนที่ ๕ มหัทจักรย์แห่งการเดินค้นพบ จัดแสดงผนังจำลอง พร้อมจัดแสดงฟอสซิลหอยหินโมเดม

๑๕๐ ล้านปี ผู้ชมสามารถชมและฟังการบรรยาย
ภาษาพื้นบ้านได้

ส่วนที่ ๖ ตามรอยนักสำรวจ แสดงการทำงานของ
นักชีววิทยาและนักธรณีวิทยา เครื่องมือ อุปกรณ์
ขั้นตอนการศึกษาฟอสซิล ประวัติการสำรวจทาง
ธรณีวิทยาที่แหล่งฟอสซิลหอยหิน ๑๕๐ ล้านปี

พิพิธภัณฑ์ฯ เปิดให้เข้าชม วันอังคาร-วันอาทิตย์
(ปิดวันจันทร์และวันนักขัตฤกษ์) เวลา ๐๘.๓๐-
๑๖.๓๐ น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ๒๐ บาท เด็ก
นักเรียน นักศึกษา ๑๐ บาท (เด็กความสูงน้อยกว่า
๘๐ เซนติเมตร พระสงฆ์ คนพิการ คนชรา เข้า
ชมฟรี) ชาวต่างชาติ ๕๐ บาท กรณีเข้าชมเป็นหมู่

คณะควรทำหนังสือแจ้งล่วงหน้า สอบถามข้อมูล โทร.
๐ ๔๒๐๐ ๐๐๔๘ ต่อ ๑๑

การเดินทาง รถยนต์: จากตัวเมืองหนองบัวลำภู ใช้
ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดอุดรธานี
จนถึงหลักกิโลเมตรที่ ๘๘ จะพบทางเข้าพิพิธภัณฑ์ตั้ง
อยู่ริมถนนทางซ้ายมือ ระยะทางจากตัวเมืองประมาณ
๑๔ กิโลเมตร **รถโดยสารประจำทาง:** สามารถใช้
บริการรถโดยสารประจำทางสายหนองบัวลำภู-
อุดรธานี มาลงหน้าทางเข้าพิพิธภัณฑ์ฯ

พิพิธภัณฑ์หลวงปู่หลอด ปโมทิตะเจดีย์ ตั้งอยู่ที่วัด
ป่าศรีสว่าง ตำบลบ้านขาม เป็นที่ประดิษฐานพระบรม
สารีริกธาตุซึ่งัญญาจากประเทศเนปาล โดยมี

พิพิธภัณฑ์หอยหิน ๑๕๐ ล้านปีและไดโนเสาร์โนทัน

หลวงปู่หลอด หนองบัวลำภู

หลวงปู่หลอดเป็นประธานในพิธีอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุซึ่งบรรจุอยู่ในโมหิตตะเจดีย์ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ พิธีอัญเชิญหลวงปู่หลอด เปิดให้ชมทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ส่วนพระบรมสารีริกธาตุเปิดให้ประชาชนเข้าสักการะเฉพาะวันสำคัญทางพุทธศาสนา

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๒๘ และแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๑๔๖ ตรงไปจะพบสี่แยก ให้เลี้ยวขวาเข้าซอยวัดป่าศรีสว่าง ตรงเข้าไปจะพบวัดตั้งอยู่ทางซ้ายมือ ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

ภูหินลาดช่อฟ้า ตั้งอยู่ตำบลโนนทัน เป็นเขาหินสูงสลับซับซ้อนมีช่องทางเดินในเขาและมีถ้ำขนาดใหญ่ไม่น้อยมากมายหลายแห่ง ในอดีตเคยเป็นปรากรสำคัญของพรรคคอมมิวนิสต์ เป็นทั้งโรงเรียนการเมือง เขตฝึกกำลังรบและกองบัญชาการใหญ่ที่จัดส่งกำลังคนกระจายไปประจำในหลายจุด มีสถูปเก็บอัฐิของผู้ที่เสียชีวิตในการรบกว่า ๒๐๐ ชีวิต โดยมีพิธีทำบุญอุทิศให้ผู้เสียชีวิตทุกปีในช่วงฤดูร้อน ลานฝึกใหญ่ในอดีตขณะนี้กลายเป็นลานดูดาว มองเห็นทัศนียภาพของอำเภอหนองบัวลำภู อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ตามถ้ำต่าง ๆ จะพบถ้ำวิทย์ ถ้ำเวทิตับโรงพยาบาล ถ้ำเสเปียง และทับโรงแรมสำหรับสหราชอาณาจักรที่แต่งงานใหม่ไปฮันนีมูน

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดอุดรธานี จนถึงตลาดบ้านห้วยเตือ ให้เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงชนบท อต.๔๐๐๙ ตรงไปจนพบสามแยก ให้แยกซ้ายผ่านโรงเรียนบ้านอ่างบุงพร่า ตรงไปจนสุดทางถนน คือ ภูหินลาดช่อฟ้า ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร

วัดถ้ำกลองเพล เป็นวัดป่าที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ตั้งอยู่เชิงเขาภูพาน สันนิษฐานว่าเป็นวัดเก่าแก่สร้างขึ้นในสมัยขอมเข้ามาครอบครองแผ่นดิน แต่ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่าสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ.ใด ต่อมากลายเป็นวัดร้างไม่มีพระภิกษุสามเณรจำพรรษา จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๑ พระอาจารย์หลวงปู่ขาว อนาลโย พระวิปัสสนากรรมฐานสายพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ ได้อาศัยวัดแห่งนี้เป็นสถานที่วิปัสสนากรรมฐาน โดยใช้พื้นที่ที่เกิดจากหมูก้อนหินขนาดใหญ่ ๓-๔ ก้อน มีชอกหลืบและชะง่อนหิน ก่อเป็นหลังคาคอนกรีตเชื่อมถึงกัน ทำให้พื้นที่บริเวณนั้นกลายเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ สามารถจุคน

วัดถ้ำกลองเพล

ได้หลายร้อยคน เพื่อใช้เป็นที่พักพิงผู้สมณธรรมจนกระทั่งมรณภาพเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ภายในบริเวณวัดบรรยากาศร่มรื่น เงียบสงบ มีเนื้อที่กว้างขวาง ปกคลุมไปด้วยแมกไม้ ป่าเขียว และสวนหินธรรมชาติ รูปร่างประหลาดสวยงาม

นอกจากนี้ภายในห้องโถงใหญ่ (พระอุโบสถ) ยังประดิษฐานรูปปั้นของหลวงปู่ขาว และกลองโบราณสองหน้า หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “กลองเพล” ตามชอกหินมีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ประดิษฐานอยู่หลายองค์ ประกอบด้วย พระพุทธรูปปางสมาธิ พระพุทธรูปปางไสยาสน์ พระพุทธรูปปัญจาโรดมิตร์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางลีลาที่จำหลักลงในก้อนหิน และด้านหน้าเป็นที่ประดิษฐานพระสังกัจจายน์องค์ใหญ่ มีถนนลาดยางลัดเลาะไปตามแนวป่า และหมูก้อนหินรูปทรงแปลก ๆ เป็นระยะทาง ๒ กิโลเมตร ก็จะถึงอนุสรณ์สถานของหลวงปู่ขาว ซึ่งมีจุดน่าสนใจได้แก่

พิพิธภัณฑ์อัฐบริขารหลวงปู่ขาว อนาลโย เป็นพิพิธภัณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บอัฐิและรวบรวมเครื่องอัฐบริขารของหลวงปู่ขาว เป็นที่สักการบูชาของพุทธศาสนิกชนทั่วไป

กุฏิเก่าของหลวงปู่ขาว เป็นเรือนไม้หลังเล็ก ๆ ตั้งอยู่กลางดงไม้ บรรยากาศร่มรื่น ส่วนกุฏิใหม่สร้างเป็นเรือนทรงไทยทันสมัยหลังใหญ่

พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งหลวงปู่ขาว ตัวอาคารสร้างขึ้นในรูปทรงของก้อนหินเรียงกัน ๓ ก้อน เพื่อให้เข้ากับภูมิประเทศของวัดถ้ำกลองเพล ซึ่งเต็มไปด้วยสวนหิน รอบ ๆ บริเวณตกแต่งด้วยไม้ดอกและสนามหญ้าสีเขียวขจี ภายในพิพิธภัณฑ์มีหุ่นขี้ผึ้งของหลวงปู่ขาวประดิษฐานอยู่ในท่านั่ง ห้องข้าง ๆ กันมีเครื่องอัฐบริขารของหลวงปู่ขาวตั้งแสดงไว้ด้วย

พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งหลวงปู่ขาว

วนอุทยานบัวบาน

เจดีย์หลวงปู่ขาว เป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นเมื่อใช้บรรจ้อัฐิ หลวงปู่ขาว สร้างอยู่บนลานหินมีบันไดเป็นทางเดิน ขึ้นไปสู่องค์เจดีย์

มณฑปหลวงปู่ขาว เป็นมณฑปจัตุรมุขที่หลวงปู่ขาว สร้างไว้ครั้งยังมีชีวิตอยู่ เพื่อใช้เป็นที่ประกอบพิธี สังฆกรรม รอบ ๆ บริเวณเงียบสงบและร่มรื่น

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดอุดรธานี ประมาณ ๑๓ กิโลเมตร สังเกตจะพบโรงเรียนร่มเกล้า ตั้งอยู่ริมถนนทางขวามือ ให้เลี้ยวขวาเข้าซอยข้างโรงเรียน เข้าไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

วนอุทยานน้ำตกเต่าโต้ ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ ตำบลลำภู เป็นสถานที่พักผ่อนร่มรื่นไปด้วยป่าไม้จำนวนมากพรรณ และชนิดหินรูปต่าง ๆ บริเวณใกล้เคียง

มีศาลเจ้า “ปู่หลุบ” ซึ่งเป็นที่เคารพและศรัทธาของ ชาวหนองบัวลำภูและผู้ที่ได้เดินทางผ่านไปมา

การเดินทาง จากตัวเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวง หมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดอุดรธานี จนถึง หลั๊กิโลเมตรที่ ๘๒ จะพบวนอุทยานน้ำตกเต่าโต้ อยู่ริมถนนทางซ้ายมือ ระยะทางจากอำเภอเมือง หนองบัวลำภู ประมาณ ๔ กิโลเมตร

วนอุทยานบัวบาน ตั้งอยู่บนเทือกเขาภูพานน้อย ตำบลหนองบัว เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามหลายแห่ง เช่น ผาชมเมือง ลานหมาจอก ธารน้ำตก ถ้ำพระ และ โขดหินเมืองเก่า เป็นต้น มีแนวเขตติดต่อกับแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงนิเวศภูพานน้อย ลักษณะภูมิประเทศ เป็นภูเขา สามารถมองเห็นทัศนียภาพของจังหวัด

หนองบัวลำภูที่สวยงามทั้งกลางวันและกลางคืน ปัจจุบันนี้สามารถพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้ เป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ เป็นสถานที่ดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ จากทั้งหน่วยงานราชการ และนัก ท่องเที่ยว เช่น การเข้าค่ายอบรมและพักผ่อน มีห้อง ประชุม บ้านพักไว้บริการ สอบถามข้อมูล โทร. ๐๙ ๕๒๖๙ ๔๙๙๑

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดอุดรธานี ผ่านวนอุทยานน้ำตกเผาไต้ จนถึงหลักกิโลเมตรที่ ๘๓ ให้เลี้ยวขวาเข้าถนน รพช. ตามป้ายวนอุทยาน บัวบานและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภูพานน้อย ผ่าน วัดป่าเจริญธรรมที่ตั้งอยู่ริมถนนทางซ้ายมือ จากนั้น จะพบทางแยกให้เลี้ยวขวาไปอีก ๒ กิโลเมตร ถึงวน

อุทยานฯ ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๗ กิโลเมตร

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภูพานน้อย ตั้งอยู่บ้านภูพานทอง ตำบลหนองบัว ภูพานน้อยเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาภูพาน ที่ทอดตัวจากทิศตะวันออกของ อำเภอเมืองหนองบัวลำภูไปทางทิศใต้ที่ภูเก้าของ อำเภอโนนสัง มีเนื้อที่ประมาณ ๓๕,๐๐๐ ไร่ อยู่บน เทือกเขาสูงชัน เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามและมีความหลากหลายทางชีวภาพ มีจุดชม ทิวทัศน์บริเวณหน้าผาสามารถมองเห็นทัศนียภาพ ของจังหวัดหนองบัวลำภูได้อย่างกว้างไกล และมี หอดูดาวที่ทางจังหวัดได้สร้างไว้รองรับนักท่องเที่ยว ที่สนใจดูดาว และยังสามารถชมดาวบนดินยาม ค่ำคืน ที่เกิดจากแสงไฟฟ้าระยะยิบของตัวเมือง หนองบัวลำภูได้ด้วย

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภูพานน้อย

ศูนย์หัตถกรรมปั้นหม้อบ้านโค้งสวรรค์

มีการแบ่งพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ออกเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ เป็นพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวมาใช้บริการทั้งกลางวันและกลางคืน มีพื้นที่ประมาณ ๒,๕๐๐ ตารางเมตร ใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เล่นแคมป์ไฟ ประชุมสัมมนา และจัดเลี้ยงสังสรรค์

ส่วนที่ ๒ เป็นพื้นที่ป่าใช้ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเล่นกีฬา เช่น วอร์คแรลลี่ จักรยานเสือภูเขา ศึกษาธรรมชาติ พันธุ์ไม้ สมุนไพร ชมสัตว์ (สิง นก แมลง) โดยจะใช้พื้นที่เฉพาะเวลากลางวัน

สอบถามข้อมูลได้ที่ อบจ.หนองบัวลำภู โทร. ๐ ๔๒๓๑ ๒๘๗๐-๑

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดอุดรธานี ผ่านวนอุทยานน้ำตกเหวนไถ่ จนถึงหลักกิโลเมตรที่ ๘๓ ให้เลี้ยวขวาเข้าถนน รพช. ตามป้ายวนอุทยานบัวบานและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภูพานน้อย ผ่าน

วัดป่าเจริญธรรมที่ตั้งอยู่ริมถนนทางซ้ายมือ จากนั้นจะพบทางแยกให้เลี้ยวขวาเข้าไป ผ่านวนอุทยานบัวบาน และตรงไปอีกราว ๒ กิโลเมตร ถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภูพานน้อย ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

ศูนย์หัตถกรรมปั้นหม้อบ้านโค้งสวรรค์ ตั้งอยู่บ้านโค้งสวรรค์ ตำบลโนนทัน เป็นหมู่บ้านที่ผลิตเครื่องปั้นดินเผาด้วยกรรมวิธีการผลิตแบบดั้งเดิมอันมีเอกลักษณ์เฉพาะไม่เหมือนกับเครื่องปั้นดินเผาที่อื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบ กระบวนการกรรมวิธีต่าง ๆ หรือรูปแบบผลิตภัณฑ์ซึ่งหมู่บ้านแห่งนี้ได้ให้ความสำคัญในแต่ละชิ้นงานและพิถีพิถันเพื่อให้เครื่องปั้นดินเผาคงความเป็นเอกลักษณ์และมีคุณภาพ โดยผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาต่าง ๆ มีวางจำหน่ายทั้งริมทางและในบริเวณหมู่บ้าน ซึ่งผู้มาเยือนสามารถเลือกชมและเลือกซื้อเครื่องปั้นดินเผาที่มีให้เลือกมากมายหลายประเภท เช่น รูปปั้นและตุ๊กตาดินเผาสำหรับประดับตกแต่งสวน แจกัน อ่างครก เป็นต้น

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดอุดรธานี ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๙๕-๙๖ จะพบป้ายบอกทางเข้าสู่ศูนย์หัตถกรรมฯ ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร

พี ซี คาวบอย ทาวน์ ตั้งอยู่บ้านโนนทัน ตำบลโนนทัน เป็นฟาร์มวัวบรามันห์พันธุ์แท้ ก่อตั้งเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ บนเนื้อที่กว่า ๔,๐๐๐ ไร่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่จะได้สัมผัสถึงกลิ่นอายยุค Cowboy อีกทั้งยังมีบริการสอนขี่ม้าตั้งแต่ฝึกหัดไปจนถึงระดับมืออาชีพ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่น่าสนใจอีก เช่น การขับรถ ATV การยิงปืน BB Gun จักรยานน้ำ คาวบอยโชว์ การชมความน่ารักของ

ถ้ำสุวรรณคูหา

เหล่าฝูงสัตว์นานาชนิดอย่างใกล้ชิด พร้อมมุมถ่ายรูปสวย พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกอีกมาก ฟาร์มเปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๓๐ น. สอบถามข้อมูล โทร. ๐๘ ๑๙๗๕ ๒๒๒๒ หรือ www.pccowboytown.com

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดอุดรธานี ประมาณ ๑๐ จนถึงตลาดบ้านห้วยเตือ ให้เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงชนบท ทด.๔๐๐๙ ประมาณ ๓ กิโลเมตร

อำเภอสุวรรณคูหา

อนุสาวรีย์ ไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสพช.) ตั้งอยู่หน้าที่ว่ากรมอำเภอสุวรรณคูหา สร้างในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ สมัย นายจารึก ปริญญาพล เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสพช.) ได้ก่อกำเนิดขึ้นครั้งแรกที่บ้านนาดี และบ้านโคก

อำเภอสุวรรณคูหา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยได้รวมกันเรียกตัวเองว่า “ทสพ” (ไทยอาสาป้องกันตนเอง) จับอาวุธขึ้นต่อสู้กับ ผกค. จนได้รับการยกย่องสรรเสริญและถือเอาเป็นแบบอย่างนำไปขยายผลทั่วทั้งประเทศ โดยเรียกราษฎรอาสาสมัครว่า ไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสพช.) อนุสาวรีย์แห่งนี้จึงสร้างขึ้นเพื่อเชิดชูวีรกรรมของราษฎร ทสพช. และเพื่อให้คนรุ่นหลังได้รำลึกถึงบรรพบุรุษ

ถ้ำสุวรรณคูหา ตั้งอยู่วัดถ้ำสุวรรณคูหา บ้านคูหาพัฒนา หมู่ที่ ๗ ตำบลนาสี วัดสุวรรณคูหาขึ้นชาวบ้านทั่วไป เรียกว่า “วัดถ้ำ” เป็นโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ภายในถ้ำมีโบราณวัตถุและรูปพระเจ้าไชยเชษฐาแห่งเมืองเวียงจันทน์ ในบริเวณที่ตั้งวัดมีภูเขาอีกหนึ่ง ซึ่งเขาภูนี้มีถ้ำใหญ่น้อยหลายแห่ง เช่น ถ้ำใหญ่ ถ้ำแจ่ง ถ้ำมือ และถ้ำแก้ว โดยถ้ำใหญ่อยู่ตอนล่างสุด เวลาเข้าถ้ำจะต้องผ่าน

ถ้ำผาเจาะ

ถ้ำนี้ก่อนเสมอ พื้นถ้ำเรียบ เพดานโค้งครึ่งวงกลม เหมือนประทุนเรือ ตลอดความยาวของถ้ำประดับ ตกแต่งด้วยกระเบื้อง ถ้วย จานเชิงลายคราม และ เบลูจรงค์ ถ้ำใหญ่ยังใช้เป็นวิหารมีพระพุทธรูปปูนปั้น ต่าง ๆ ประดิษฐานอยู่หลายองค์ที่สำคัญ คือ พระพุทธไสยาสน์องค์ใหญ่สีทองอร่าม

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย แล้วเลี้ยวขวาตามทางหลวงหมายเลข ๒๐๙๗ ถึง อำเภอสุวรรณคูหา จากนั้นไปตามถนนพระไชยเชษฐา ประมาณ ๑ กิโลเมตร ถึงโรงเรียนบ้านนาตาแหลวตรงยางวิทยา แล้วเลี้ยวขวาเข้าไปอีก ๔ กิโลเมตร ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๕๘ กิโลเมตร

แหล่งโบราณคดีภูผายา ตั้งอยู่ทางเหนือของบ้านนาเจริญ ตำบลดงมะไฟ เป็นภูเขาหินปูนที่แยกตัวออกมาจากเทือกเขาภูพานมีภาพเขียนสีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ปรากฏตามผนังถ้ำเป็นจำนวนหลายส่วน ส่วนแรกบริเวณ “ถ้ำถ่าง” พบกลุ่มภาพเขียนสีแดงบนผนังถ้ำผิวเรียบยาวประมาณ ๕ เมตร ประกอบด้วยลวดลายเรขาคณิต ภาพสัตว์ ภาพฝ่ามือ ส่วนที่สองคือ “ถ้ำบน” พบภาพเขียนสีแดงกระจายอยู่เป็นกลุ่ม ๆ ที่เห็นชัดเจนเป็นภาพสีเหลี่ยมขนมเปียกปูน ภาพคน ภาพสัตว์เล็กยลกลาน ภาพโครงร่างสัตว์ขนาดใหญ่ นอกจากนั้นบริเวณถ้ำผายา ยังมีสำนักสงฆ์อันเป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้านตั้งอยู่ด้วย สันนิษฐานว่าภาพเขียนถ้ำภูผายามีอายุระหว่าง ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ ปี ใกล้เคียงกับอายุของภาพเขียนที่ค้นพบที่อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท จังหวัดอุดรธานี ลักษณะ

ภาพเขียนคล้ายคลึงกับภาพที่พบที่ผาละลาย มณฑล กวางสี ประเทศจีน

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย แล้ว เลี้ยวขวาตามทางหลวงหมายเลข ๒๐๙๗ ถึงอำเภอ สุวรรณคูหา แล้วใช้เส้นทางอำเภอสุวรรณคูหา- บ้านนาเจริญ

อ่างเก็บน้ำโคกนกสาริกา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ บ้านโคกนก สาริกา ตำบลบุญทัน เป็นอ่างเก็บน้ำที่มีทัศนียภาพ สวยงาม มีความร่มรื่นเป็นธรรมชาติเนื่องจากอยู่กลาง หุบเขา และมีร้านอาหารเปิดให้บริการ เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของผู้คนในพื้นที่

อำเภอนาวัง

ถ้ำผาเจาะ ตั้งอยู่ในวัดพุทธบรรพต บ้านผาเจาะ ตำบลเทพศิรี เป็นถ้ำที่มีลักษณะเหมือนถูกเจาะ หน้าผา แต่จริง ๆ แล้วเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีความสวยงามเป็นอย่างมาก เมื่อขึ้นไปด้านบน สามารถมองเห็นทัศนียภาพบริเวณบ้านผาเจาะและ อำเภอนาวังได้ทั้งหมด และบนยอดถ้ำผาเจาะยัง ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ใหญ่ให้สักการ ส่วน ภายในถ้ำมีความสวยงามตามธรรมชาติแต่การเข้าไป เที่ยวยชมยากลำบากเนื่องจากเป็นหุบเหว ตามตำนาน เล่าว่า ในสมัยที่มีการสร้างพระธาตุพนม มียักษ์ กุมภภัณฑ์คนหนึ่งเตรียมสิ่งของใส่ตะกร้าไว้มากมาย เพื่อจะมาบรรจุในพระธาตุ ระหว่างทางได้พบกับยักษ์ อีกคนที่ผาเจาะแห่งนี้ ยักษ์นั้นแจ้งว่าพระธาตุพนม สร้างเสร็จแล้ว ยักษ์กุมภภัณฑ์เสียใจมากจึงทิ้งตะกร้า ไว้ที่นี่ กลายเป็นผาเจาะ

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จน ผ่านหลักกิโลเมตรที่ ๗๘ สังเกตทางซ้ายมือจะพบ

ถ้ำผาเวียง

ทางเข้าวัดพุทธบรรพต ถ้ำผาเจาะตั้งอยู่ในพื้นที่วัด ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร

ถ้ำผาเวียง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ บ้านผาเวียง ตำบลนาแก ลักษณะเป็นทิวเขาที่มีทัศนียภาพงดงาม ชาวบ้าน เรียกกันว่า ภูผาเวียง และยังเป็นที่ตั้งของวัดถ้ำ ผาเวียง ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก นอกจากนี้ยังมีถ้ำอื่น ๆ บริเวณใกล้เคียงอีก เช่น ถ้ำ ผากกลาง ถ้ำธรรมมาสน์ ถ้ำประทุน ถ้ำคอกเนื้อใหญ่ ถ้ำค้ำคาว เป็นต้น

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จนถึงหลักกิโลเมตรที่ ๘๐ ให้เลี้ยวขวาเข้าทางหลวง ชนบท นก.๓๐๑๒ ตรงไปอีก ๑๕ กิโลเมตร ถึงวัด ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร

ถ้ำเอราวัณ

อ่างเก็บน้ำห้วยผาวัง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ บ้านไทยนิยม ตำบลวังทอง เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง บรรยากาศสงบเงียบเป็นธรรมชาติ มีแพแบบชิงเชือกสำหรับซั๊กแพออกมารับลมสบาย ๆ กลางสายน้ำ และมีร้านอาหารบริการนักท่องเที่ยว

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จนผ่านหลักกิโลเมตรที่ ๘๕ จะพบป้ายบอกทางไปอ่างเก็บน้ำให้เลี้ยวซ้าย และตรงเข้าไปประมาณ ๓ กิโลเมตร ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภูประมาณ ๘๔ กิโลเมตร

ถ้ำเอราวัณ ตั้งอยู่ภายในวัดถ้ำเอราวัณ บ้านผาอินแปลง ตำบลวังทอง บริเวณภูเขาหินแข็งที่ชาวบ้าน เรียกว่า ภูเขาผาถ้ำช้าง เป็นรอยต่อของอำเภอดีงสูง จังหวัดเลย กับอำเภอนาวัง จังหวัด

หนองบัวลำภู ถ้ำเอราวัณแห่งนี้ตั้งอยู่บนเขาที่มีลักษณะเป็นหินแข็งที่มีกระจายอยู่ทั่วไป ซึ่งถ้ามองจากที่ไกล ๆ จะเห็นมีลักษณะเหมือนช้างกำลังหมอบ แต่ถ้ามองจากด้านหน้าผาก็จะเหมือนกับหน้าผาของช้าง

ถ้ำเอราวัณเป็นถ้ำขนาดใหญ่มีบันไดเรียงคดโค้งไปมาจากเชิงเขาเบื้องล่างขึ้นสู่ปากถ้ำกว่า ๖๐๐ ชั้น มีพระพุทธรูปขนาดใหญ่อยู่บริเวณปากถ้ำ ภายในถ้ำเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ เป็นสถานที่แห่งตำนานนิยายพื้นบ้านเรื่อง “นางผมหอม” มีหินงอกหินย้อยสวยงาม ถ้ำเอราวัณแห่งนี้นั้นแต่เดิมมีชื่อว่า “ถ้ำช้าง” ซึ่งเป็นชื่อเรียกตามภูเขา คือ ผาถ้ำช้าง พระครูปลัดฝั้น ปาเรสโก ได้เชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาร่วมกันสร้างขึ้นเป็นวัดซึ่งต่อมาเรียกว่า “วัดถ้ำช้าง” โดยได้สร้างไว้บริเวณบันไดทางขึ้นถ้ำอันเป็นที่มาของชื่อวัดถ้ำเอราวัณ ภายในบริเวณดังกล่าวมีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่

วัดป่าภูฝางสันติธรรม

หลวงพ่พระพุทธรูปชัยศรีมุนีศรีโลกนาถ เป็นพระพุทธรูปศักดิ์คู่บ้านคู่เมือง ทั้งยังมีก่องหินวงเป็นรูปร่างคล้ายเจดีย์โดยมีเรื่องเล่าต่อ ๆ กันมาเป็นความเชื่อที่ว่า ถ้าหากใช้หินมาก่อเป็นรูปเจดีย์ ๙ ชั้นแล้วจะนำความโชคดีมาให้ เมื่อได้ขึ้นมาที่บริเวณบนหลังคาถ้ำก็จะได้พบกับปล่องดาว ๓ ปล่อง ซึ่งแสงสว่างสามารถส่องลอดเข้ามาถึงได้ เมื่อเดินต่อมาเรื่อย ๆ จะพบกับหินรูปพญาช้างนั่งคุกเข่า ซึ่งมีเรื่องเล่าสืบต่อถึงที่มาว่าพญาช้างได้ตรอมใจตายและสาปตัวเองให้เป็นหิน นอกจากนี้ยังมีหินรูปทรงต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น หินนางผมหอม เห็ดหิน อ่างหิน ฯลฯ

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จนถึงระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๘๗-๘๘ จะพบชุมชนประตู่ทางเข้าวัดถ้ำเอราวัณทางขวามือติดกับโรงเรียนบ้านผาวัง ให้เลี้ยวขวาเข้าไปอีก ๒ กิโลเมตร ถึงวัด

ถ้ำเอราวัณ ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๕๑ กิโลเมตร

วัดป่าภูฝางสันติธรรม ตั้งอยู่บ้านวังไผ่ ตำบลวังทอง เป็นวัดป่าสงบ ร่มรื่น มีบริเวณกว้างขวาง ตั้งชื่อตามต้นฝาง ซึ่งเป็นพืชสมุนไพรที่ขึ้นกระจายอยู่ในวัด สร้างด้วยศิลปะสมัยใหม่ มีเสนาสนะที่สวยงาม อลังการและพญานาคเก้าเศียรซึ่งอยู่บริเวณศาลาการเปรียญ

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จนถึงหลักกิโลเมตรที่ ๘๘ ให้เลี้ยวซ้ายใช้ถนนเส้นทางบ้านโนนภูทอง-บ้านห้วยป่าน ตรงไปจนถึงวัด

ศูนย์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน วัดทรงธรรมบรรพต ตั้งอยู่บ้านวังสำราญ หมู่ที่ ๒ ตำบลวังทอง เป็นสถานที่จัดตั้งโครงการวัฒนธรรมไทยสายใย

วัดสันติธรรมบรรพต

ชุมชน ตำบลวังทอง จัดตั้งโครงการขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และต่อมาได้รับการคัดเลือกให้เป็นโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนระดับดีเด่นของจังหวัด ผู้สนใจเข้าชมหรือศึกษาดูงานเป็นหมู่คณะ ควรนัดหมายล่วงหน้า โทร. ๐๙ ๗๑๔๑ ๙๕๕๙

การเดินทาง ห่างจากตัวเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางหนองบัวลำภู-เลย

อำเภอากลาง

วัดสันติธรรมบรรพต หรือ วัดป่าภูน้อย เป็นที่ประดิษฐานรอยพระบาทและมีกลุ่มใบเสมาหินโบราณซึ่งมีทั้งหมด ๘ กลุ่ม วางไว้ ๘ ทิศ แต่ละกลุ่มมีเสมาหินจำนวน ๔ ใบ บางใบมีการแกะสลักเป็นรูปพระโพธิสัตว์และรูปคล้ายยอดเจดีย์ สันนิษฐานว่ากลุ่มเสมาหินเหล่านี้ฝังอยู่รอบเทวสถานของขอม

เหมือนกับเสมาหินวัดศรีคูเมือง เป็นศาสนสถานที่เหมาะแก่การปฏิบัติธรรม

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จนถึงเทศบาลอำเภอากลางให้เลี้ยวซ้ายไปอีก ๑.๕ กิโลเมตร ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

วัดพระธาตุเมืองพิณ ตั้งอยู่บ้านโนนธาตุ ตำบลฝั่งแดง เดิมทีบริเวณวัดพระธาตุเมืองพิณเป็นวัดร้างชาวบ้านในพื้นที่รำลึกกันว่าเป็น “ที่เข็ดที่ขวาง” หรือเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์มีเจ้าที่เทวดารักษา ใครล่วงล้ำเข้ามามักจะเจ็บไข้ได้ป่วยอยู่เสมอ หลังจากปี พ.ศ. ๒๔๙๐ มีพระธุดงค์กรรมฐานสายพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ เข้ามาปักกลดเจริญภาวนา เรื่องความเข็ดความขวางก็ลดลง ชาวบ้านมีศรัทธาจึงสร้างเป็นวัดขึ้นมา

พระธาตุเจดีย์สีลุมทโท

ภายในวัดมี **พระธาตุเมืองพิณ** สันนิษฐานว่าก่อสร้างในสมัยทวารวดีและล้านช้าง เดิมเป็นพระธาตุทรงบัวแปดเหลี่ยม ศิลปะล้านช้าง อยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรม ต่อมาพระสงฆ์และชาวบ้านจึงได้ร่วมกันบูรณะเพื่อเสริมความมั่นคงป้องกันการพังทลาย จึงทำให้พระธาตุมีรูปร่างแปลกตา ทรงขุดหรือทรงลูกปิ่นแตกต่างจากพระธาตุอื่น ๆ นอกจากนี้จะมีพระธาตุเมืองพิณแล้ว ยังมีซากวิหารก่ออิฐสอดินอยู่ด้านตะวันออกของพระธาตุ และศิลาจารึกทำด้วยหินทรายกล่าวถึงการสร้างวิหารหลังนี้อยู่ด้านหน้าของซากวิหารด้วย ไกลองค์พระธาตุยังมีศาลปูพระธาตุที่ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นที่สิงสถิตของปูพระธาตุหรือเทวดาอารักษ์ผู้รักษาองค์พระธาตุ เวลาชาวบ้านมีเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจก็จะมาทำพิธีขอพรจากปูพระธาตุที่ศาลนี้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นการผสมผสานของความเชื่อเรื่องผีและวิญญาณกับพระพุทธศาสนา ที่ยังคงอยู่ควบคู่กันในสังคมชนบทอีสานได้เป็นอย่างดี

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จนถึงถึงทางแยกบ้านฝั่งแดง (สังเกตทางขวามือคือวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทยนากลาง) ให้เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๔๒๐ ตรงไปจะพบชุมประตู่ทางเข้าวัดทางซ้ายมือ ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๓๔ กิโลเมตร

พระธาตุเจดีย์สีลุมทโท ตั้งอยู่ภายในวัดบูรพาราม บ้านกกคือ เป็นเจดีย์ที่หลวงปู่เสรี สีลุมทโท ร่วมกับพุทธศาสนิกชนสร้างขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่ได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระสังฆราช เมื่อได้เข้าเฝ้าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และได้สร้างพระธาตุเจดีย์ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ พระธาตุเจดีย์ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าวัด ปัจจุบันชั้นล่างของพระธาตุเจดีย์ใช้เป็นที่แสดงรูปหล่อ เครื่องอัฐบริขาร และอัฐิธาตุของหลวงปู่เสรี สีลุมทโท

ลิมไม้วัดเจริญทรงธรรม

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จนถึงหลักกิโลเมตรที่ ๖๘ จะพบวัดบูรพารามตั้งอยู่ริมถนนทางขวามือติดกับโรงเรียนคำแสนวิทยาสรรค์

วัดศิริบุญธรรม ตั้งอยู่บ้านร่องน้ำใส ตำบลกุดดินจี่ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ภายในวัดมี “พระพุทธรูปชินญาณมารวิชัยไตรโลกนาถ” หรือ “หลวงพ่พระพุทธรเจ้าใหญ่” พระพุทธรูปปางมารวิชัย ศิลปะสุโขทัย ขนาดกว้างหน้าตัก ๙ เมตร สูง ๑๖ เมตร ซึ่งพุทธศาสนิกชนร่วมกันบริจาคทรัพย์สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ โดยพระพุทธรูปชินญาณมารวิชัยไตรโลกนาถ มีความหมายว่า พระพุทธรเจ้าผู้ทรงชนะมารด้วยพระญาณพระองค์เอง และทรงเป็นที่พึ่งแห่งโลกทั้งสาม

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จนถึงแยกบ้านนาคำไฮให้เลี้ยวขวาเข้าสู่ทางหลวง

หมายเลข ๒๐๙๗ ตรงไปจนถึงโรงเรียนบ้านกุดดินจี่ทางซ้ายมือ จะพบทางเข้าวัดศิริธรรมอยู่ถัดไป ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ ๒ ตั้งอยู่บ้านสระแก้ว หมู่ที่ ๙ ตำบลดงสวรรค์ เป็นอ่างเก็บน้ำที่มีทัศนียภาพสวยงาม โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวซึ่งชาวบ้านจะปลูกปอเพื่อส่งออกดอกเหลืองอร่ามเป็นทุ่งกว้าง นอกจากนั้นยังมีแพท่องเที่ยวซึ่งมีพวงมาลัยบังคับทิศทางได้ อันเป็นเอกลักษณ์ภูมิปัญญาของชาวบ้านที่นี่ และยังมีแพอาหารไว้บริการนักท่องเที่ยวอีกด้วย

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๐ เส้นทางไปจังหวัดเลย จนถึงแยกบ้านนาคำไฮให้เลี้ยวขวาเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๒๐๙๗ ผ่านวงเวียนเทศบาลตำบลกุดดินจี่ให้ตรงไปแล้วแยกซ้ายเข้าถนน รพช. ตรงไปจนพบสี่แยกให้เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงชนบท นก.๔๐๐๔ ตรงไปจะพบทางแยกมีป้ายบอกทางไปอ่างเก็บน้ำให้เลี้ยวขวา ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๔๗ กิโลเมตร

อำเภอศรีบุญเรือง

ลิมไม้วัดเจริญทรงธรรม ตั้งอยู่บ้านดอนปอ ตำบลหนองบัวใต้ เป็นลิม (พระอุโบสถ) ที่สร้างด้วยไม้ทั้งหมด หลัง เป็นลิมที่แบบพื้นบ้านอีสาน รูปทรงกะทัดรัด ขนาดกว้างและยาวไล่เลี่ยกัน หลังคาสูงโปร่งทำให้บรรยากาศภายในเย็นสบาย ตัวอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทรงโถงสูงมีมุขหน้า หันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีประตูและบันไดทางขึ้นด้านหน้า บันไดก่ออิฐถือปูน หัวบันไดประดับด้วยปูนปั้นรูปพญานาค ส่วนหน้าบันประดับด้วยแผ่นไม้แกะสลักเป็นรูปครุฑและรังผึ้ง ผนังเป็นฝาไม้กระดานตามแนวนอน ผนังด้านข้างมีหน้าต่างด้านละ ๔ ช่อง หลังคาทรงจั่ว

ผาสามยอด

ซ้อนกัน ๒ ชั้น ประดับข้อฟ้าที่สร้างจากไม้แกะสลัก รูปธาตุอีสานอยู่ที่กลางสันหลังคา เครื่องมุงหลังคาเดิมเป็นแป้นเกล็ดไม้ ปัจจุบันเป็นสังกะสี ภายในสิมประดิษฐานพระประธานปางสมาธิ ชาวบ้านเรียกว่า “พระคีนอร์” โดยสิมไม้หลังนี้ได้ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๙ ซึ่งแต่เดิมนั้นเป็นสิมน้ำตั้งอยู่ในสระน้ำทางทิศตะวันออกของวัด ต่อมาราวปี พ.ศ. ๒๔๙๘ จึงย้ายไปตั้งบนบกอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของวัด โดยก่อสร้างส่วนฐานของสิมเป็นฐานก่อสร้างถ่อปูน แล้วเสร็จสมบูรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๒๘ เส้นทางไปจังหวัดขอนแก่น จากนั้นแยกซ้ายเข้าทางหลวงชนบท นก.๓๐๐๓ (หนองบัวลำภู-สร้างเสียน) ตรงไปจะพบวัดเจริญทรงธรรมอยู่ริมถนนทางขวามือ ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๓๔ กิโลเมตร

ผาสามยอด ตั้งอยู่บ้านผาสุก ตำบลหนองกุงแก้ว บริเวณรอยต่อจังหวัดหนองบัวลำภูและจังหวัดเลย ลักษณะเป็นภูเขาสามลูกเรียงกันมีสันเขาเชื่อมต่อกัน ซึ่งยังไม่เคยมีการสำรวจอย่างเป็นทางการมาก่อน บริเวณรอบ ๆ ภูเขาเป็นไร่นาของชาวบ้าน ส่วนบนภูเขานั้นยังคงความบริสุทธิ์ของธรรมชาติและสัตว์ป่าอยู่มาก มีถ้ำเล็กถ้ำน้อยกว่า ๑๐๐ ถ้ำ ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยตระการตา ทั้งยังมีการค้นพบโครงกระดูกมนุษย์โบราณและข้าวของเครื่องใช้อีกมาก

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๒๘ เส้นทางไปจังหวัดขอนแก่น ผ่านตัวอำเภอศรีบุญเรือง และใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๔๒๐ ระยะทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ประมาณ ๗๐ กิโลเมตร

วัดป่าผาสามยอดผาสุการาม (วัดน้ำทิพย์) ตั้งอยู่บ้านผาสุก หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกุงแก้ว เป็นวัดป่า

อุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ

ที่มีความสงบร่มรื่น พระอาจารย์เกรียงไกร โฆสธมโม ได้เริ่มพัฒนาผาสามยอดให้เป็นพุทธอุทยาน เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยภายในวัดจะมีเสนาสนะที่สวยงาม บริเวณทางเข้าวัดจะมีรูปปั้นพญานาคขนาดใหญ่สวยงามคูขนานอยู่ทางเข้า และในส่วนของพุทธอุทยานจะเป็นทางเดินขึ้นภูเขามาสามยอด โดยระหว่างทางจะมีพระพุทธรูปประดิษฐานสวยงามจนถึงหน้าผายอดกลาง รวม ๑๙ องค์ เหมาะแก่การศึกษาธรรมชาติและปฏิบัติธรรมอย่างยิ่ง

การเดินทาง ใช้เส้นทางเดียวกับการเดินทางไปผาสามยอด

อำเภอโนนสัง

โนนวัดป่า ตั้งอยู่ตำบลโนนสัง เป็นโบราณสถานเก่าแก่ สันนิษฐานว่าเคยเป็นวัดเก่า เนื่องจากมีการขุด

พบพระพุทธรูปปางนาคปรกทำด้วยศิลา และมีร่องรอยโบราณสถาน โบราณวัตถุอยู่รอบบริเวณนั้น ตามหลักฐานทางโบราณคดีสันนิษฐานได้ว่าเป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุศิลปะขอมสมัยเรืองอำนาจ

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๔๖ (หนองบัวลำภู-โนนสัง) ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

อุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู และอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น มีเนื้อที่ ๒๐๑,๒๕๐ ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง ไม้ไผ่ จะเปลี่ยนสีผลัดใบในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายน ที่ตั้งของสำนักงานอุทยานฯ จะอยู่บริเวณภูพานคำ ริมหาดเลสาบเหนือเขื่อนอุบลรัตน์ ซึ่งมีทัศนียภาพที่สวยงามโดยเฉพาะในยามพระอาทิตย์ตก

สิ่งที่น่าสนใจในเขตอุทยานฯ ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณ
ภูเก้าในเขตหนองบัวลำภู ได้แก่ ร่องรอยก่อน
ประวัติศาสตร์ของชุมชนในสมัยบ้านเชียง เช่น ภาพ
เขียนสี ภาพสลักตามผนังถ้ำต่าง ๆ และรอยเท้า
ไดโนเสาร์ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นสายพันธุ์เดียวกับรอย
เท้าที่พบที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น

สิ่งที่น่าสนใจในเขตอุทยานฯ ได้แก่

ภูพานคำ เป็นทิวเขาด้านตะวันออกของกลุ่มน้ำพอง
และเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาภูพาน ตอนบนมี จุด
ชมวิวช่องเขาขาด สามารถมองเห็นทัศนียภาพที่
สวยงามของทะเลสาบเหนือเขื่อนอุบลรัตน์

ภูเก้า เป็นเทือกเขาหินทรายสลับซับซ้อน คล้าย
กระทะหงาย ประกอบด้วยภูเขา ๙ ลูก คือ ภูผาง ภู
ขุมปูน ภูหัน ภูเมย ภูค้อหม้อ ภูชั้น ภูเพราะ ภูถวก
และภูวัด ภูเขาทั้ง ๙ ลูกนี้มีความสลับซับซ้อนมาก
มีป่าไม้และสัตว์ป่านานาชนิด บนภูเก้ามีสถานที่น่า
สนใจอยู่หลายแห่งได้แก่

รอยเท้านายพราน และรอยตีนหมา เป็นรอยเท้า
ขนาดใหญ่ ๒ รอย ลักษณะคล้ายรูปเท้ามนุษย์และ
สุนัขขนาดใหญ่สลักบนหิน อันเกี่ยวโยงกับนิทาน
พื้นบ้านเรื่อง “พระสุพรรณวิโมชา กับหมาเก้าหาง”

ถ้ำเลือด ถ้ำปลาโฮ ถ้ำเจ๊ก เป็นแหล่งโบราณคดีที่
น่าสนใจ มีการสำรวจพบภาพเขียนสีและภาพสลัก
บนผนังถ้ำ อายุไม่ต่ำกว่า ๓,๕๐๐ ปี

เสาหินทามต่าง เป็นลานหินที่มีก้อนหินรูปทรงต่าง ๆ
ที่โดดเด่นคือ หินก้อนใหญ่ที่วางอยู่ซ้อนกันคล้ายกับ
ดอกเห็ด เป็นประติมากรรมธรรมชาติที่งดงาม

หอสวรรค์ เป็นจุดชมทิวทัศน์ มีก้อนหินขนาดใหญ่
ตั้งอยู่ริมหน้าผาสูง ๓๐ เมตร มีบันไดให้ปีนขึ้นไปบน
ก้อนหินซึ่งมีศาลาตั้งอยู่

น้ำตกตาดฟ้า เป็นน้ำตกขนาดเล็ก ไหลมาตามลำธาร
ท่ามกลางป่าเบญจพรรณ ก่อนจะทิ้งตัวลงมาตามชั้น
หินสูง ๗ เมตร ลงสู่แอ่งน้ำใหญ่เบื้องล่าง

อุทยานฯ มีบ้านพักและจุดกางเต็นท์รองรับนักท่องเที่ยว
เที่ยว สอบถามข้อมูลได้ที่ อุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภู
พานคำ โทร. ๐ ๔๒๓๑ ๕๕๓๗, ๐๖ ๓๖๔๘ ๔๘๒๑
หรือ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โทร.
๐ ๒๕๖๒ ๐๗๖๐-๒

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้
ทางหลวงหมายเลข ๒๑๕๖ (หนองบัวลำภู-โนนสัง)
ระยะทางประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ถึงสามแยกบ้าน
โสกจาน จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าสู่เส้นทางสายบ้านโสก
จาน-เขื่อนอุบลรัตน์ ระยะทางประมาณ ๑๔ กิโลเมตร
ถึงที่ทำการกรรอุทยานฯ รวมระยะทาง ๕๕ กิโลเมตร

วัดพระพุทธรบาทภูเก้า อยู่ตำบลนิคมพัฒนา ตั้งอยู่
ในพื้นที่ภูเก้า มีบันไดพญานาคคู่จากพื้นล่างขึ้นไป
สู่ตัววัดซึ่งตั้งอยู่บนภูเก้า เป็นวัดเก่าแก่ซึ่งมีรอยเท้า
มนุษย์และสุนัขขนาดใหญ่สลักอยู่บนหิน อันเกี่ยว
โยงกับนิทานพื้นบ้านเรื่อง “พระสุพรรณวิโมชา หมา
เก้าหาง” ภายในบริเวณวัดยังมีถ้ำที่สามารถเข้าไปชม
ได้อยู่หลายถ้ำ เช่น ถ้ำอาจารย์สมหรือถ้ำหลวงปู่สิม

**แหล่งโบราณคดีโนนดอนกลาง (บ้านกุดกวาง
สร้อย)** ตั้งอยู่บ้านกุดกวางสร้อย ซอยสันติสุข ตำบล
บ้านถิ่น เขิงเขาภูเก้าด้านทิศตะวันออก เป็นแหล่ง
ขุดค้นพบโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ได้แก่
ภาชนะเครื่องปั้นดินเผาคล้ายกับวัฒนธรรมบ้านเชียง
โครงกระดูกมนุษย์ กำไลสำริด กำไลหิน ลูกปัดแก้ว
แม่พิมพ์ทำจากหินทรายสำหรับใช้หล่อหัวขวานสำริด
เครื่องมือเหล็ก เป็นต้น โบราณวัตถุต่าง ๆ บางส่วน
ได้นำไปเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติขอนแก่น
นอกจากนี้ในบริเวณหมู่บ้านยังได้สร้างอาคาร
พิพิธภัณฑเพื่อจัดแสดงวัตถุโบราณบางส่วนอีกด้วย

การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๔๖ (หนองบัวลำภู-โนนสัง) ระยะทาง ๓๖ กิโลเมตร ถึงบ้านหนองแขวงแล้วขวาเข้าไป ๕ กิโลเมตร

หาดโนนยาว หรือ **พืथाสาม** ตั้งอยู่บ้านโนนยาว ตำบลโคกใหญ่ เป็นหาดทรายที่อยู่ริมทะเลสาบเขื่อนอุบลรัตน์ ทอดตัวลงไปเป็นบริเวณกว้าง สามารถมองเห็นทัศนียภาพที่สวยงามของเทือกเขาภูพานได้ชัดเจน และยังมีร้านอาหารต่าง ๆ ไว้บริการนักท่องเที่ยว

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๔๖ เส้นทางไปจังหวัดขอนแก่น ระยะทางประมาณ ๕๗ กิโลเมตร

วัดป่าพรหมวิหาร ตั้งอยู่บ้านภูดินทอง หมู่ที่ ๗ ตำบลโนนเมือง เป็นวัดป่าสังกัดธรรมยุติกนิกาย สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยหลวงปู่สาย เขมธมโม พระเกจิชื่อดัง

สายพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ ภายในวัดเป็นที่ตั้งของพรหมวิหารย์เจดีย์ (เขมธัมมาเถรานุสรณ์) สร้างขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ รวมทั้งรูปเหมือนของหลวงปู่สาย เขมธมโม และพระบูรพาจารย์ โดยมีพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุและยกยอดเจดีย์ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

การเดินทาง จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๔๖ (หนองบัวลำภู-โนนสัง) ระยะทางประมาณ ๔๕ กิโลเมตร แยกขวาเข้าถนนโนนสัง-ศรีบุญเรือง ไปอีก ๒๕ กิโลเมตร

เทศกาลงานประเพณี

งานนมัสการมหาธาตุ ถิ่นชาดหนองบัวลำภู จัดขึ้นในวันที่ ๒๕ มกราคม-๓ กุมภาพันธ์ ของทุกปี ณ บริเวณสนามนมัสการมหาธาตุ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู มีการออกร้านและจำหน่ายสินค้าท้องถิ่นมากมาย

แหล่งโบราณคดีโนนตอนกลาง

หาดโนนยาว

งานประเพณีบุญข้าวจี จัดขึ้นในวันขึ้น ๑๓-๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี ณ วัดถ้ำสุวรรณคูหา บ้านคูหาพัฒนา อำเภอสุวรรณคูหา

ประเพณีขึ้นเขาไหว้พระถ้ำเอราวัณ จัดขึ้นในวันที่ ๑๒-๑๕ เมษายน ของทุกปี บริเวณถ้ำเอราวัณ อำเภอนาวัง

งานประเพณีสงกรานต์หาดโนนยาว จัดขึ้นในวันที่ ๑๒-๑๕ เมษายน ของทุกปี บริเวณหาดโนนยาว อำเภอนอนสัง

ประเพณีบุญผะเหวด จัดขึ้นในเดือนสี่ (ประมาณเดือนเมษายน) ของทุกปี เป็นงานบุญของอำเภอนอนสังที่พระสงฆ์ได้แสดงพระธรรมเทศนาเกี่ยวกับพระเวสสันดรชาดก ซึ่งเป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงพระจริยาวัตรขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อครั้งเสวยชาติเป็นพระเวสสันดร

งานบวงสรวงศาลเจ้าปู่หลุบและพระวอพระตา จัดขึ้นในวันพุธและวันพฤหัสบดีแรกของเดือน ๖ (ประมาณเดือนพฤษภาคม) ของทุกปี ณ บริเวณศาลพระวอพระตา และศาลเจ้าพ่อปู่หลุบ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู

งานประเพณีบุญบังไฟอำเภอศรีบุญเรือง จัดขึ้นในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี ณ บริเวณสนามที่ว่าการอำเภอศรีบุญเรือง

งานมกรรมกลั้วหอมแฟร์ จัดขึ้นในช่วงเดือนกรกฎาคม ของทุกปี ณ บริเวณบ้านสวนสวรรค์ ตำบลวังทอง อำเภอนาวัง

งานเทศกาลเที่ยวหอยหิน กินลำไย จัดขึ้นในช่วงเดือนสิงหาคม ของทุกปี ณ บริเวณพิพิธภัณฑหอยหิน ๑๕๐ ล้านปี องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทัน อำเภอเมืองหนองบัวลำภู

งานเทศกาลน้ำตกเผ่าได้ จัดขึ้นในวันที่ ๑๔-๑๕ กันยายน ของทุกปี บริเวณวนอุทยานน้ำตกเผ่าได้ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู

สินค้าพื้นเมืองและร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

หมู่บ้านหัตถกรรมปั้นหม้อบ้านโค้งสวรรค์ ตั้งอยู่ตั้งอยู่บ้านโค้งสวรรค์ ตำบลโนนทัน อำเภอเมืองหนองบัวลำภู เป็นหมู่บ้านที่ผลิตเครื่องปั้นดินเผาด้วยกรรมวิธีการผลิตแบบดั้งเดิม เช่น รูปปั้นและตุ๊กตาดินเผาสำหรับประดับตกแต่งสวน แจกัน อ่างครก เป็นต้น โดยมีวงจำหน่ายบริเวณริมทางถนนและในบริเวณหมู่บ้าน

กระติบข้าวจากต้นคล้า ตั้งอยู่บ้านห้วยฮวก ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอศรีบุญเรือง ชาวบ้านในหมู่บ้านประมาณร้อยละ ๙๕ มีอาชีพสานกระติบข้าวด้วยต้นคล้า เป็นงานหัตถกรรมที่มีความงามจากวัสดุธรรมชาติและคงทน มีประโยชน์ใช้สอยที่บ่งบอกถึงแนวความคิดและภูมิปัญญาของชาวบ้านอย่างแท้จริง

ผ้าไหมกุดแห่ ผ้าไหมจากกลุ่มสตรีทอผ้าชิดไหมบ้านโพธิ์คำ ตำบลกุดแห่ อำเภอนากลาง เป็นผ้าไหมที่โด่งดังระดับประเทศ เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นระดับ ๕ ดาวของภาคอีสาน มีลวดลายผ้าที่หลากหลาย เช่น ลายดอกทิพย์ ลายหัวนาค ลายกัญแจเงิน ลายอินถวา เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว บ้านดอนนาดี หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านขาม โทร. ๐๘ ๑๕๗๔ ๓๒๒๘ จำหน่ายกระเป๋าลายฉลุ นาฬิกาจากกะลา

ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ผลิตโดยกลุ่มอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ เลขที่ ๗๑ หมู่ที่ ๕ บ้านโนนขาด ตำบลนาदान อำเภอสุวรรณคูหา เป็นผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติ

ลักษณะผ้าจะเป็นลวดลายสายฝนยาวตลอดผืนและมีลู่ที่เชิงผ้า

ผลิตภัณฑ์ขนมทองม้วนสมุนไพร สินค้า OTOP ดีเด่น โดย นางแสงจันทร์ เอื้องม่วง ๘ หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู โทร. ๐๘ ๙๒๗๔ ๙๐๖๖

ผลิตภัณฑ์ข้าวกลิ้ง โดยกลุ่มข้าวกลิ้งหนองภัยศูนย์ ๒๓๑ หนองภัยศูนย์ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองภัยศูนย์ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู โทร. ๐๘ ๙๕๗๒ ๘๑๗๖

น้ำผึ้งแท้สุวรรณฟาร์ม โดยกลุ่มเลี้ยงผึ้งสุวรรณฟาร์ม มีผลิตภัณฑ์จากผึ้งจำหน่ายหลากหลายชนิด เช่น น้ำผึ้งสด เกสรผึ้ง นมผึ้ง ชี้ผึ้ง พันธุ์ผึ้ง และนางพญาผึ้ง ภายใต้ยี่ห้อสุวรรณฟาร์ม ผู้สนใจสอบถามได้ที่ เลขที่ ๔๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองบัวใต้ อำเภอศรีบุญเรือง โทร. ๐๘ ๔๗๙๐ ๐๑๙๐

ตัวอย่างรายการนำเที่ยว

(แบบ ๒ วัน ๑ คืน)

วันที่ ๑ (อำเภอเมืองหนองบัวลำภู-อำเภอนาวัง-อำเภอเมืองหนองบัวลำภู)

- (เช้า) - สักการะ **อนุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช** อำเภอเมืองหนองบัวลำภู เพื่อความเป็นสิริมงคล
- ทำบุญและไหว้พระกับพระพุทธรูปคู่บ้านคู่มือเมืองหนองบัวลำภู คือ **พระบาง ณ หอพระบาง** อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
- เที่ยวชมฟอสซิลหอยและไดโนเสาร์อายุนับล้านปี ณ **พิพิธภัณฑหอยหิน ๑๕๐ ล้านปี** อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
- (บ่าย) - ออกเดินทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภูไปยังอำเภอนาวัง

- เทียบชมความสวยงามของ **ถ้ำเอราวัณ** อำเภอनावัง ซึ่งมีหินงอกหินย้อยภายในถ้ำสวยงาม
- แวะชมและถ่ายภาพกับ **ถ้ำผาเจาะ** อำเภอनावัง ซึ่งมีรูปทรงของหน้าผาที่แปลกตา
- เดินทางจากอำเภอनावังกลับมายังอำเภอเมืองหนองบัวลำภู
- เดินเล่น พักผ่อนรับลมเย็น ๆ ณ **หนองบัว** อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
- เดินทางเข้าสู่ที่พักอำเภอเมืองหนองบัวลำภู

วันที่ ๒ (อำเภอเมืองหนองบัวลำภู-อำเภอโนนสัง-อำเภอเมืองหนองบัวลำภู)

- (เช้า)
- สักการะพระบรมสารีริกธาตุซึ่งอัญเชิญมาจากเนปาล ณ **พิพิธภัณฑสถานหลวงปู่หลอด ปโมทิตะเจติย์** อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
  - ทำบุญ ไหว้พระ และนมัสการอิฐธาตุของหลวงปู่ขาว อนาลโย ณ **วัดถ้ำกลองเพล** อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
  - ออกเดินทางจากอำเภอเมืองหนองบัวลำภูไปยังอำเภอโนนสัง
- (บ่าย)
- รับประทานอาหารกลางวัน เล่นน้ำ และพักผ่อนตามอัธยาศัย ณ **หาดโนนยาว (พิทยาสาม)** ริมทะเลสาบเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภอโนนสัง
  - ออกเดินทางจากอำเภอโนนสังกลับมายังอำเภอเมืองหนองบัวลำภู
  - แวะอุดหนุนชิ้นงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา ณ **ศูนย์หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาบ้านโค้งสวรรค์** อำเภอเมืองหนองบัวลำภู

- รอชมพระอาทิตย์ตกดินและแสงไฟยามค่ำคืนของตัวเมืองหนองบัวลำภูบนลานชมวิวของ **แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภูพานน้อย** อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
- เดินทางเข้าสู่ที่พักอำเภอเมืองหนองบัวลำภู

ข้อเสนอแนะในการท่องเที่ยว

- ศึกษาและสอบถามรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภทก่อนการเดินทางหรือติดต่อวิทยากร หรือผู้นำทาง ตามความเหมาะสมของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง
- การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ควรศึกษาฤดูกาลและช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเดินทางและเพื่อจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการท่องเที่ยวได้ถูกต้อง
- ร่วมกันรักษาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนสืบต่อคนรุ่นต่อไป
- ไม่ประพฤติดูปฏิบัติขัดต่อวิถีชีวิตและประเพณีนิยมของคนในท้องถิ่น
- การแต่งกายที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่ เช่น ศาสนสถานต่าง ๆ ควรแต่งกายสุภาพ
- ในการเดินทางไม่ควรประมาท และต้องคำนึงถึงความปลอดภัย
- ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด และคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในสถานที่ท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด

แผนที่ตัวเมืองหนองบัวลำภู

NONG BUA LAM PHU CITY MAP

.6 .3 0 กิโลเมตร
Kilometers

วัด Temple (Wat)

- 1 วัดศรีคุณเมือง Wat Si Khun Mueang
- 2 วัดธรรมาวาส Wat Thammawat
- 3 วัดมหาชัย Wat Mahachai
- 4 วัดโพธิ์ชัยสมสะอาด Wat Phochai Somsa-at
- 5 วัดโพธิ์ศรีบ้านลำภู (วัดหายโตก) Wat Phosi Banlamphu (Wat Haisok)
- 6 วัดพิศาลรัญญาวาส Wat Phisan Ranyawat
- 7 วัดศิริมงคล Wat Siri Mongkhon

โรงพยาบาล Hospital

- 1 โรงพยาบาลวิระพลการแพทย์ Wiraphon Medical Hospital
- 2 โรงพยาบาลทีระพลการแพทย์ Thiraphon Medical Hospital

ตลาด Market

- 1 ตลาดธนารักษ์ (ตลาดแลงแม่อำเนียง)
Thanarak Market (Laeng Mae Samniang Market)
- 2 ตลาดสดเทศบาล 1 Municipality 1 Market
- 3 ตลาดสดเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู Nong Bua Lam Phu Municipality Market

สถานที่สำคัญ Places

- 1 ที่ว่าการอำเภอหนองบัวลำภู Amphoe Mueang Nong Bua Lam Phu Office
- 2 สำนักงานเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู Nong Bua Lam Phu Municipality Office

แหล่งท่องเที่ยว Tourist Attraction

- 1 ศาลหลักเมืองพระวอ พระตา Phra Wo Phra Ta City Pillar Shrine
- 2 พระอนุสาวรีย์และศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
Monument and shrine of King Naresuan the Great

สัญลักษณ์ Legend

ศาลากลางจังหวัด City Hall

โรงเรียน School

ไปรษณีย์ Post Office

สถานีขนส่ง Bus Terminal

ถนน Road

แหล่งน้ำ, แม่น้ำ Stream, River

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดหนองบัวลำภู NONG BUA LAM PHU TOURIST MAP

สถานที่ท่องเที่ยว Tourist Attraction

- 1 ถ้ำสุวรรณคูหา Tham Suwannakhuha
- 2 ถ้ำเอราวัณ Tham Erawan
- 3 พระอนุสาวรีย์และศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
Monument and shrine of King Naresuan the Great
- 4 วนอุทยานน้ำตกเต่าไต้ Namtok Thao To Botanical Park
- 5 พิพิธภัณฑ์หอยหิน ๑๕๐ ล้านปี Shell Fossil Museum
- 6 หมู่บ้านหัตถกรรมปั้นหม้อบ้านโคกสวรรค์ Ban Khong Sawan Pottery Village
- 7 วัดถ้ำกลองเพล Wat Tham Klong Phen
- 8 วนอุทยานบัวบาน Buaban Forest Park
- 9 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภูพานน้อย
Phu Phan Noi Ecotourism Project
- 10 แหล่งโบราณคดีโนนดอนกลาง (บ้านกุดกว้างสร้อย)
Non Don Klang Archeological Site (Ban Kut Kwang Soi)
- 11 อุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ
Phu Khao-Phu Phan Kham National Park

สัญลักษณ์ Legend

	อำเภอ	Amphoe (District)
	สถานที่ท่องเที่ยว	Tourist Attraction
	แหล่งน้ำ, แม่น้ำ	Stream, River
	ทางหลวง	Highway
	เส้นขอบเขตจังหวัด	Province Boundary
	เส้นขอบเขตอำเภอ	District Boundary

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด

สำนักงานจังหวัด

สถานีตำรวจภูธรเมืองหนองบัวลำภู

โรงพยาบาลหนองบัวลำภู

โรงพยาบาลโนนสัง

โรงพยาบาลศรีบุญเรือง

โรงพยาบาลนาากลาง

ตำรวจท่องเที่ยว

ตำรวจทางหลวง

โทร. ๐ ๔๒๓๑ ๒๐๔๓

โทร. ๐ ๔๒๓๑ ๖๖๙๒

โทร. ๐ ๔๒๓๑ ๑๐๕๔

โทร. ๐ ๔๒๓๑ ๑๙๙๙

โทร. ๐ ๔๒๓๗ ๕๓๙๐

โทร. ๐ ๔๒๓๕ ๓๙๓๕, ๐ ๔๒๓๕ ๓๔๔๔-๕

โทร. ๐ ๔๒๓๕ ๙๐๓๕, ๐ ๔๒๓๕ ๙๑๔๒

โทร. ๑๑๕๕

โทร. ๑๑๙๓

ศูนย์บริการข่าวสารท่องเที่ยว ททท. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สำนักงานใหญ่)

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรี แขวงมักกะสัน

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๑๖๗๒

โทรสาร ๐ ๒๒๕๓ ๗๔๔๐

อีเมล : info@tat.or.th

เว็บไซต์ : www.tourismthailand.org

เปิดบริการ ทุกวัน เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๕๖

เปิดบริการทุกวัน เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

อาคารผู้โดยสารฝั่งขาเข้าในประเทศ ชั้น ๒ ประตู ๓

โทร. ๐ ๒๑๓๔ ๐๐๔๐ (๒๔ ชั่วโมง)

ททท. สำนักงานเลย

ที่ว่าการอำเภอเมืองเลย (หลังเก่า) ถนนเจริญรัฐ ตำบลกุดป่อง

อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

โทร. ๐ ๔๒๘๑ ๒๘๑๒, ๐ ๔๒๘๑ ๑๔๐๕

โทรสาร ๐ ๔๒๘๑ ๑๔๘๐

อีเมล : tatloeit@tat.or.th

พื้นที่ความรับผิดชอบ: เลย หนองบัวลำภู

เปิดบริการทุกวัน เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐ น.

ปรับปรุงข้อมูล
กันยายน ๒๕๖๒

วัดถ้ำสุวรรณคูหา

ข้อมูล : ททท. สำนักงานเลย
กองข่าวสารท่องเที่ยว (โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๑๔๐ - ๖)
ออกแบบและจัดพิมพ์ : กองข่าวสารท่องเที่ยว ฝ่ายบริการการตลาด
ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
กันยายน ๒๕๖๒
ห้ามจำหน่าย

บริการ ๒๔ ชั่วโมง
อีเมล info@tat.or.th
www.tourismthailand.org